

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Emblématerv felhasználása

Ügyszám: SZJSZT 17/2003

A bíróság által feltett kérdések:

1. Megállapítható-e, hogy az F/1. alatt becsatolt logotypiát terveztek meg az I-II. r. felperesek.
2. Ha igen, az alperes ettől eltérő védjegyet lajstromoztatott-e 164.991 lajstromszám alatt.
3. Helytálló-e felperesek azon állítása, hogy az F/2, F/3. F/4. jelű termékismertetőjén az általuk tervezettől eltérő logotypiát tüntetett fel az alperes? Az eltérést részletezze.
4. Ez a felperesek által létrehozott logotypia mint művészi alkotás (mű) egységét megsértette-e az új Szt. 13. §-a szerint. (Arra kiterjedő peradat eddig nem merült fel, hogy a D. Kft. és az alperesi jogelőd közötti megállapodás erre vonatkozó rendelkezést tartalmazott-e.)
5. Megállapítható-e, hogy a D. Kft., valamint az I-II. r. felperes között 1990. augusztus 13-án létrejött megbízási szerződésben tételesen meghatározott felhasználási módtól eltért-e az alperes vagy sem? (A perben erre kiterjedő adat ugyancsak nem merült fel, kivéve D. K. azon vallomását, hogy „egyszeri örökáron” történt a mű elkészítése, átadása és díjazása.)
6. Sérült-e a felperesek művészi személyisége a logotypia alperes általi megváltoztatásával? Ha igen, milyen módon? (A felperesek szakmai körökre hivatkoztak.)
7. Amennyiben jogosulatlan felhasználás történt az alperes részéről, úgy a felperesek által ezen a címen érvényesített személyenkénti egy-egymillió forint ezzel arányban álló szerzői jogdíj követelés-e?
8. Amennyiben a felperesek szerzői jogát sértette az alperes Szt. 13. §-a alapján megállapítható változtatása a logotypián, úgy a felperesek ezen címen érvényesített

személyenkénti ötszázezer-ötszázezer forint nem vagyonszerű kárigénye a sérelemmel arányban áll-e?

9. A felek által ügyre tartozóan feltett kérdések megválaszolására is térjen ki.

10. A Testület által szükségesnek tartott, de az 1-9. pontokban fel nem tett szakmai kérdések megválaszolására is térjen ki.

Az eljáró tanács válasza:

Az eljáró tanács mindenképp először leszögezi, hogy a jelen ügy megítéléséhez az 1969. évi III. tv. rendelkezéseit kell alkalmazni, tekintettel arra, hogy az alapul szolgáló jogügylet munkaszerződés címén, de a tanúk és a szerzők nyilatkozata alapján felhasználási szerződés, 1990. augusztusában történt. Az 1999. évi LXXVI. tv. leszögezi, hogy annak rendelkezéseit csak a hatályba léptét követően kötött felhasználási szerződések esetében kell alkalmazni.

Előjáróban azt is megállapítja az eljáró tanács, hogy a rendelkezésére bocsátott perirati aktában ún. F/1. alatti eredeti logotypia felhasználásával készült levélpapír, reklámtasak, névjegykártya, dosszié, cégismertető katalógus a becsatolt mellékletekben nem szerepel, azokban kizárólag a torzult, megváltoztatott logotypia felhasználása történt.

Ad 1. Igen. Tekintettel arra, hogy mindkét szerző ezt nyilatkozta, továbbá a tanú vallomása is ezt erősítette meg és alperesnek sincs ezt cáfoló nyilatkozata.

Ad 2. Az F/1. alatti logotypiától eltérő védjegyet lajstromoztatott alperes. A két logotypia alapmotívuma azonos, a sziklevél megmaradt, de más betűtípust használ, kevésbé elegáns, finomságát elvesztette és más a befoglaló kompozíció is.

Ad 3. Igen. Az alapforma jegyeket az egyes felhasználásoknál átveszik, de azokat oly mértékben „karikatúra szerűen” eltorzítva használják, hogy az eredetihez képest elveszíti jellegét.

Részletesen:

F/2. A terméksomagolásokon használt B. felirat alapmotívumában megváltoztatott képe, valamint a hirdetés legvégén használt B. Rt. felirat egymásnak teljesen ellentmond, az utóbbi az eredeti logotypiából torzulva, arányait megváltoztatva, lénia illetve Rt. kiegészítéssel sérti az alaplogót.

F/3. - F/4. Grafikailag egészen más megfogalmazású, címke jellegű logotypia, amely azonban a „B” betűt és a sziklevélet az alap logotypiából kölcsönzi torzulva.

Ad 4. Utal az eljáró tanács a szakvélemény elején kifejtettekre, mely szerint e kérdés megválaszolásánál nem az új Szjt. 13. §-át, hanem az 1969. évi III. tv. 10. §-át szükséges alkalmazni. „A szerző személyhez fűződő jogát sérti művének minden jogosulatlan megváltoztatása ...”.

Tekintettel arra, hogy a szerzőket (felpereseket) alperes nem kereste meg a megváltoztatás engedélyezése céljából, a felhasználónak mindösszesen a 1969. évi III. tv. 30. §-a körében lett volna joga változtatást végrehajtani. Ez pedig: „a felhasználáshoz elengedhetetlen, vagy nyilvánvalóan szükséges, a mű lényegét nem érintő változtatások hajthatók végre.” Megállapításunk szerint a változtatás mértéke e keretet jóval és indokolatlanul túlhaladja.

Ad 5. Az eljáró tanács itt is visszautal az előljáróban kifejtettekre, mely szerint az F/1. alatti, eredeti mű jogszerű felhasználására, vagy eme eredeti műnek a szerződésen túlmenő jogosulatlan felhasználására semmilyen adatot nem talált.

Ad 6. E kérdésre adandó választ is egyszerűen eldönti a 1969. évi III. tv. 10. §-a, mert nem az új Szjt. szerint kell az ügyet megítélni, amint azt a bíróság jelen pontban feltett kérdéséből következne. Az 1969. évi III. tv. szerint minden jogosulatlan megváltoztatás személyhez fűződő jogot sért, és e törvény hatálya alatt nem vizsgálendő az, hogy a megváltoztatás sérelmes-e a szerző személyiségére.

Ad 7. Előző válaszainkból következően az F/1. alatti eredeti mű jogosulatlan felhasználására utaló adat a perben nincs, az aktában fellelhető bizonyítékok a jogosulatlanul megváltoztatott mű felhasználását mutatják be.

Ad 8. A fentiek alapján megállapítható, hogy felperesek szerzői jogát alperes megsértette, a logotypiát jogosulatlanul megváltoztatta, s úgy véljük, hogy a nem vagyoni kárigény összecszerúsége nem eltúlzott.

Ad 9. Nem volt.

Ad 10. Előljáróban megtettük.

Budapest, 2003. július 2.

Marácziné dr. Mann Judit
a tanács elnöke

Dr. Győri Erzsébet
a tanács előadó tagja

Benczúr Gyula
a tanács szavazó tagja